

Nr 167

Av fru **Hamrin-Thorell** och herr **Jacobsson, Per**, om *invaliditetsbedömningen enligt lagen om allmän försäkring*.

(Lika lydande med motion nr 198 i Andra kammaren)

Pensionsgrundande invaliditet föreligger enligt lagen om allmän försäkring när den försäkrades arbetsförmåga i viss utsträckning är nedsatt, och detta beror på en medicinsk defekt, i lagen beskriven som sjukdom, psykisk efterblivenhet, vanförhet eller annat lyte. Den medicinska defekten grundar inte i och för sig rätt till pension, utan den måste medföra en nedsättning av arbetsförmågan. Förtidspensionen utgör således en ersättning för det inkomstbortfall som uppstår på grund av den medicinska defekten och inte för det lyte som denna kan innebära.

Dessa regler för vad som avses med invaliditet har av rättstillämpande myndigheter ansetts innebära, att en gift förvärvsarbetande kvinna inte har rätt att uppbära full förtidspension, om den medicinska defekten visserligen hindrar henne från att utföra förvärvsarbete, men inte hindrar henne från att vara verksam i hemmet i viss utsträckning. Under dessa förhållanden anses hennes arbetsförmåga ej nedsatt i den utsträckning som fordras för rätt till förtidspension. Det egendomliga är emellertid att för en gift förvärvsarbetande man sker inte motsvarande bedömning. För denna bedömning anses någon hänsyn till den eventuella arbetsförmågan i hemmet inte behöva tas, utan huruvida möjlighet föreligger att utföra det ordinarie arbetet blir helt avgörande. Särskilt i de fall kvinnan förvärvar en betydande del av familjens inkomster kan uppenbart obilliga resultat bli följden av en lagtillämpning av här angiven art. En uppdelning vad beträffar rätten att uppbära förtidspension i grupper med större eller mindre inkomst kan heller ej anses rimlig. Det synes för övrigt inte föreligga några bärande skäl för att bedömningen av en gift kvinnas arbetsförmåga i vad gäller grunden för beviljande av förtidspension skall skilja sig från bedömningen av en mans arbetsförmåga. Ideologien om den gifta kvinnans dubbelarbete vilken ligger till grund för denna invaliditetsbedömning är otidsenlig och obillig.

En översyn av det här berörda spørsmålet bör snarast ske. Översynen synes lämpligen kunna företagas genom den nyligen tillsatta kommittén för behandling av vissa frågor inom den allmänna försäkringens ram.

Under hänvisning till det ovan anförda hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära en översyn av de regler för rätt till förtidspension enligt lagen om allmän försäkring som avser bedömning av en försäkrads arbetsförmåga, så att denna bedömning blir samma för män och kvinnor.

Stockholm den 22 januari 1963

Ruth Hamrin-Thorell

Per Jacobsson